

BELEGGEN IN 3D-PRINTEN

Kerncijfers beursgenoteerde bedrijven die in dit artikel worden genoemd

NAAM	BEURS	KOERS	ROL	RELEVANTIE GAMECHANGER	JAAROMZET (TAXATIE 2015)	BEURS-WAARDE	KOERS-WINST-VERHOUDING (TAX 2015)	DIVIDEND-RENDEMENT (TAX 2015)
3D Systems	Nasdaq	\$ 31,00	producent 3D-printers	100% van de omzet	\$ 870 miljoen	\$ 3,4 miljard	30,1	0,0%
Stratasys	Nasdaq	\$ 63,00	producent 3D-printers	100% van de omzet	\$ 950 miljoen	\$ 3,2 miljard	30,3	0,0%
ExOne	Nasdaq	\$ 16,00	producent 3D-printers	100% van de omzet	\$ 62 miljoen	\$ 245 miljoen	nvt	0,0%
Voxeljet	Nasdaq	\$ 9,00	producent 3D-printers	100% van de omzet	\$ 23 miljoen	\$ 193 miljoen	nvt	0,0%
Hewlett-Packard	NYSE	\$ 38,00	producent printers	op termijn mogelijk grote producent	\$ 109 miljard	\$ 70 miljard	9,7	1,7%
Siemens	Frankfurt	€ 97,00	Industrieel producent	mogelijke afnemer	€ 75 miljard	€ 85 miljard	14,0	3,4%
Philips	Amsterdam	€ 25,00	investeerder Shapeways	mogelijke afnemer	€ 23 miljard	€ 23 miljard	18,3	3,2%
Hasbro	NYSE	\$ 62,00	speelgoedfabrikant	boort mogelijk nieuw distributiekanaal aan	\$ 4,3 miljard	\$ 7,9 miljard	18,6	2,9%
AkzoNobel	Amsterdam	€ 59,81	afnemer grondstoffen	nog in onderzoeksfase	€ 14,6 miljard	€ 14,7 miljard	16	2,4%

Er wordt door het bedrijf zelf veel verwacht van 2015, nu een nieuwe fabriek in gebruik is genomen om aan de sterke vraag naar met name metaalprinters te voldoen.

De belangrijkste concurrent van 3D Systems is Stratasys. Dat aandeel is in het afgelopen jaar ook sterk gedaald, maar het ging wat minder hard. Stratasys verwacht zelf dat het de komende jaren met 25 procent per jaar zal kunnen groeien. De beurswaarde is wat lager, maar Stratasys passeerde 3D Systems in 2014 al wel in omzet.

De apparaten van ExOne Company werken vooral met zand, metaal en glas. Het Amerikaanse bedrijf maakt zeer grote machines, waarmee artikelen gemaakt kunnen worden van bijna twee meter lang en een meter breed. Het aandeel verloor in 2014 driekwart van zijn waarde.

Voxeljet uit het Duitse Friedberg daalde vorig jaar net zo hard als ExOne. Voxeljet maakt en onderhoudt ook vooral grote printers en levert materialen en chemische stoffen. Daarnaast heeft Voxeljet een afdeling die op verzoek onderdelen maakt voor verschillende bedrijven en nam in januari een nieuwe productiefaciliteit in Michigan in gebruik. Hierdoor zal de omzet in 2015 met de helft kunnen toenemen.

3D-kopieën die verhandeld worden via Shapeways.

Voxeljets groei-doelstellingen zijn ambitieus: de omzet moet de komende jaren met 50 procent per jaar groeien, waarbij de EBITDA-marge tussen 25 en 30 procent zal liggen. In tegenstelling tot 3D Systems en Stratasys zijn de kleinere partijen ExOne en Voxeljet nog niet winstgevend. Dat maakt de aandelen voor beleggers nog speculatiever dan die van de twee marktleiders.

REUS ONTWAAKT

Er is nog een risico voor de pioniers in het 3D-printen. Hewlett-Packard (NYSE ticker HPQ), een van de grootste Amerikaanse technologiebedrijven, heeft ook plannen geopperd om een 3D printer te gaan ontwikkelen. Naar eigen zeggen heeft Hewlett-Packard een techniek in huis die tien keer zo snel is als die van de huidige 3D printers. Het kapitaalcrachtige bedrijf zou een belangrijke bedreiging kunnen zijn voor 3D Systems en Stratasys. Aan de andere kant, Hewlett-Packard zou ook een van hen kunnen overnemen.

KANSEN

De meningen van analisten zijn sterk verdeeld over de 3D-printbedrijven. Het toonaangevende Amerikaanse beleggersblad *Barrons* schreef in februari dat 3D Systems, Stratasys,

ExOne en Voxeljet nog lang niet genoeg gedaald zijn en daarom nog altijd een verkoopadvies verdienen. De analisten van de populaire beleggingswebsite *fool.com* noemden 3D Systems ongeveer tegelijkertijd juist een aantrekkelijke koopkandidaat, vanwege de sterk lagere koers. Analyst David Gardner van die website gelooft dat kortetermijnbeleggers nu afhaken omdat zij even geen winstgroei zien. Er wordt echter flink geïnvesteerd in waardecreatie op langere termijn, volgens Gardner.

De markt voor 3D-printen zal de komende jaren waarschijnlijk met 30 procent per jaar groeien. De grootste groeikansen liggen waarschijnlijk in de industriële sector. Bedrijven als Philips en Siemens kunnen profiteren in de vorm van lagere kosten door stroomlijning van het productieproces. Maar dat maakt van deze bedrijven nog geen andere belegging. De opkomst van 3D-printen is misschien niet helemaal de volgende industriële revolutie, een gamechanger is het wel. Marktleiders 3D Systems en Stratasys hebben waarschijnlijk de beste papieren, maar houdt ook Hewlett-Packard in de gaten. Het aandeel in dat bedrijf is op tien keer de winst nu al niet duur en dan moet het deze groeimarkt nog aanboren.